

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	11
8.	EKLER.....	32

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:	2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	1
Tablo 2:	2017 Yılı Ödenekler Tablosu	2
Tablo 3:	2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	2
Tablo 4:	Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu	13
Tablo 5:	Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu	20

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Ardahan İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2017 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Ardahan İl Özel İdaresinin 2017 yılı bütçesiyle 31.000.000,00 TL gelir, 31.000.000,00 TL gider ve yıl içerisinde 20.000.000,00 TL iç borçlanma ile 51.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup, 37.723.506,04 TL 2016 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan 45.994.652,73 TL ödenek ile birlikte yılı ödenekleri toplam 134.718.158,77 TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
Vergi Gelirleri		75.113,04
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	319.000,00	429.616,28
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)		45.994.652,73
Diğer Gelirler	30.681.000,00	25.260.328,64
Sermaye Gelirleri		
TOPLAM Öz Gelir	31.000.000,00	25.765.057,96
Finansman (İç Borçlanma)	20.000.000,00	
TOPLAM Genel Gelir	51.000.000,00	71.759.710,69

Ardahan İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2017 yılı gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu

Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Önceki Yıllan Devreden Ödenekler (TL)	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler (TL)	Finansman (İç Borçlanma) (TL)	Net Bütçe Ödeneği Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	Sonraki Yıla Devreden Ödenek (TL)
31.000.000,00	37.723.506,04	45.994.652,73	20.000.000,00	134.718.158,77	76.529.027,58	55.406.612,48

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin İl Özel İdareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmünce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit, gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçeleriyle öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
Personel Giderleri	8.525.500,00	13.441.982,02
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.998.120,00	2.457.848,09
Mal ve Hizmet Alım Gideri	12.365.201,00	19.359.139,63
Faiz Giderleri		553.416,18
Cari Transferler	1.400.466,00	1.387.846,03
Sermaye Giderleri	4.803.172,00	37.610.208,24
Sermaye Transferi	200.000,00	1.584.228,25
Borç Verme	150.000,00	134.359,14
Yedek Ödenekler	1.557.541,00	
TOPLAM	31.000.000,00	76.529.027,58

Kurumun 2017 yılı faaliyet gideri 64.385.481,20 TL, 2017 yılı faaliyet geliri 72.635.477,36 TL olup, gelir fazlası 8.249.996,16 TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Ardahan İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun'la belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Ardahan İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğüne gerçekleştirilmektedir.

2017 yılı denetimi kapsamında Ardahan İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri

- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve

doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Ardahan İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik

02.10.2006 tarih ve 26307 numaralı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelikte öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5'inci maddesinin birinci fıkrasında; *“taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.”* hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5'inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkarda sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için yönetmeliğin “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında aynen “*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*” hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in “Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler” başlıklı Geçici 1'inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

“(1) Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınincaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili döküm bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.”

denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan Taşınmaz Envanteri konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 no.lu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinin 2'nci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) *Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.*” şeklinde olup, ek süre Yönetmelik'in sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Ardahan İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2017 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle 30.12.2016 tarihinde; değer tespit komisyonunca değerlendirildiği ve Taşınmaz Kayıtlarının yapıldığı, 30.12.2016 tarih ve 3483, 3482, 3481, 3480, 3479, 3478 sayılı muhasebe İşlem fişleriyle kayıt altına alındığı, İmar ve Kentsel İyileştirme Müdürlüğü tarafından İdareye ait taşınmaz kaydına ilişkin yapılan değişikliklerin Mali Hizmetler Müdürlüğü'nce bildirildiğinde, tekrar Taşınmaz Envanter işlemlerinin yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu İdaresi cevabında, İl Özel İdaresinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların envanter ve değerlendirme işlemlerinin tamamlanması ve ilgili hesaplara kaydının yapılması ile ilgili çalışmalara 2016 yılı itibarıyla başladıklarını, 2017 yılı için bilgilerin

tamamlanmasıyla birlikte ilgili kayıtların yapılacağını belirtmişlerdir. Ancak 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabı açısından 2017 yılı sonunda düzenlenen mali tablolardaki hata devam etmektedir.

BULGU 2: Çeşitli Kurum ve Kuruluşlara Belli Hizmetler Karşılığı Depozito, Güvence Bedeli veya Abonelik bedeli Olarak Ödenen Tutarların Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına Kaydedilmemesi

Mahalli idareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 95 'inci maddesinde "126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının Niteliği" aşağıdaki şekilde ifade edilmiştir.

"Bu hesap, kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır."

Aynı Yönetmelik'in 168'inci maddesinde de 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı nitelik olarak;

"(1) Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince, bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idareleri veya kişilere bir yıldan daha uzun süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır."

şeklinde açıklanmıştır.

Yönetmelik'in yukarıda belirtilen 95 ve 168 'inci maddeleri gereğince bu tür ödemelerin bütçe gideri olarak değil, verilen depozito ve teminatlar olarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kurumda 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabının hiç çalıştırılmadığı görülmüştür. Bu durumda mali tablolarda 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı olması gereken tutarları yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle kamu idareleri veya kişilere ait bir yıldan daha az süreli verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 2018 Yılı içinde, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına ve Kamu İdareleri veya kişilere ait bir yıldan daha uzun süreli verilen

depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabına kayıtlarının yapıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 95 ve 168 'inci maddelerine göre, kurumca bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere diğer kamu idareleri veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabının kullanılması gerektiği konusunda Ardahan İl Özel İdaresi ile mutabakat sağlanmıştır. Ancak, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

BULGU 3: Gelirlerden Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Mahalli idareler Bütçe Ve Muhasebe Yönetmeliği'nin “Gelirlerden Alacaklar Hesabı” başlıklı 164 'üncü maddesinde aynen;

“Bu hesap, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılır.”

şeklinde açıklanmıştır.

Yönetmelik'in yukarıda belirtilen 164'üncü maddeleri gereğince bu tür ödemelerin, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirildikten sonra, bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gerektiğinden, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Kurumda 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının hiç çalıştırılmadığı görülmüştür. Bu durumda mali tablolarda 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı olması gereken tutarları yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 164'üncü maddesi'nde belirtilen mevzuat gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun sürede tahsili gereken gelirlerden alacaklar için 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 164. Maddesi'nde belirtilen mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun sürede tahsili gereken gelirlerden alacaklar için 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabının kullanılması konusunda, İl Özel

İdaresi ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak 2017 yılı için, 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı açısından 2017 yılı mali tablolarındaki hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ardahan İl Özel İdaresinin 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 3213 Sayılı Maden Kanunu'nun Devlet Hakkı ve Özel İdare Payı Başlıklı 14'üncü Maddesine Göre Bazı Ruhsat Sahiplerince Söz Konusu Maddede Belirlenen Oranlar Üzerinden Hesaplanacak Payın Devlet Hakkı Olarak Maden İşleri Genel Müdürlüğüne Yatırılması Gerekirken Yatırılmaması, Dolayısıyla Söz Konusu Devlet Hakkından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne İl Özel İdaresi Hesabına Aktarılması Gereken Payların da Aktarılmaması

3213 sayılı Maden Kanunu'nun “Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinde “Devlet Hakkı: Maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısım” şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Kanun'un 14'üncü maddesine göre Maden İşleri Genel Müdürlüğüne, ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl Nisan ayının sonuna kadar satış bilgi formu verilmesi, satış bilgi formundaki hasılatlara göre de söz konusu 14'üncü maddede saptanan oranlara göre bulunacak "Devlet hakkının" her yıl Haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne yatırılması gerekmektedir. Aynı Kanun'un yine 14'üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 sayılı Kanun'la getirilen ek fıkarda; “Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25'i İl Özel İdare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin Özel İdaresine, % 25'i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak alt yapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, % 50'si de Hazine hesabına yatırılır.” Denilerek madenlerden sağlanacak “Devlet Hakkının” kamu gelirleri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Ardahan İl Özel İdaresine aktarılması gereken 2017 yılı maden payı alacağı tahakkuku 69.228,23 TL ve tahsilatı 29.944,99 TL şeklinde olup, yatırılmayan 39.283,24 TL maden payı

alacağı olduğu anlaşılmış olup; yatırılmayan Özel İdare paylarının icra takibi yapılmamıştır. Ardahan İl Özel İdaresinin maden paylarından kaynaklanan alacaklarının tahsili ile ilgili sıkıntılar kurum gelirlerini etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle maden payı alacağının 2017 yılı için 69.228,23 TL olduğunu, yapılmış olan tahsilatın 29.944,99 TL'nin Posof Belediye Başkanlığı'na ait olduğunu ve geri kalan devlet hakkı alacağının ruhsat sahiplerinden tahsili için gerekli işlemlerin başlatıldığını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak 3213 Sayılı Maden Kanunu'na göre, devlet hakkı olarak Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne yatırılması gereken payların yatırılması ve devlet hakkından Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce il özel idaresi hesabına aktarılması gereken payların takibi konusunda idare ile mutabakata varılmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi kapsamında Bakanlık ve Merkezi İdare Kuruluşlarınca İl Özel İdarelerince Gerçekleştirilmek Üzere Aktarılan Yatırım Ödeneklerinin Tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılması

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesinde;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskan, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkanları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkroda öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir.”

hükmü yer almaktadır.

2017 yılı Yatırım Programı ile 2017 yılı Programının Uygulanması Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararın 20'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında “Yerel ve bölgesel nitelikli yatırımların uygulamalarında koordinasyonu güçlendirmek, etkinliği artırmak ve yerel kurumsal kapasitenin gelişimini sağlamak amacıyla merkezi kamu idareleri, projenin mahiyeti uygun düştüğü ölçüde, yatırım uygulamalarının 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 6'ncı maddesi hükümleri gereğince gerçekleştirilmesine öncelik verir.” Denilmektedir.

Bu hükümler kapsamında Bakanlıklar ve Merkezi İdare kapsamındaki kuruluşların kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine sadece 5355 sayılı Kanun'un 18'nci maddesinde sayılan hizmetlere ait ödenekler aktarılabileceğinden, madde metninde sayılmayan yatırımlara ait ödeneklerin Merkezi İdare kuruluşlarınca doğrudan Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılması da mümkün görülmemektedir.

2017 yılı yatırım programında yer alan Bakanlık ve Merkezi İdare kuruluşlarına ait projelere ayrılan yatırım ödeneklerinden 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesi hükümleri kapsamında gerçekleştirilmesi için Ardahan İl Özel İdaresine aktarılan ve aşağıdaki listede yer alan 8.151.540,36 TL tutarındaki ödeneğin Ardahan İl Özel İdaresince tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasının mevzuata uygun olmadığı, bu aktarmalarla 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu dışında kalan bir alan oluştuğu değerlendirilmektedir.

Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan 8 Finansman Kodundaki Ödenekler Tablosu

Birliğin Adı/İlçesi	Ödeneğin Hangi Tertipten Aktarıldığı	Yevmiye Tarihi	Yevmiye No.su	Açıklama	Aktarma Yapılan Tutar
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-02.1.0.04.000-8-03.02.07.21	07.11.2017	3107	Ardahan Merkez Yalnızçam ve Göle İlçesi Çayırbaşı Karakollarına 95 adet Beton Bariyer alım işi için.	204.140,00
Merkez KHGB	44.75.01.06.00-02.2.0.01.000-8-06.01.03.90	07.02.2017	285	Ardahan İl Afet ve Acil Durum Müd. Hizmetlerinde kullanılmak üzere 50 adet can yelegeği, 50 adet can simidi, 50	48.000,00

				adet kızak, 5 adet kışlık kıyafet, 3 adet yangın ekipmanı alım işi için.	
Merkez KHGB	44.75.01.06.00 01.3.9.09.000-8-06.01.04.01	23.06.2017	1636	Ardahan Valiliği koruma hizmetlerinde ve köye yönelik hizmetlerde kullanılmak üzere 1 adet 4x4 arazi (pickup) alımı işi için.	174.999,90
Merkez KHGB	44.75.01.06.00 01.3.9.09.000-8-06.01.04.01	12.12.2017	3501	Ardahan Valiliği koruma hizmetlerinde ve köye yönelik hizmetlerde kullanılmak üzere 1 adet 4x4 arazi (pickup) alımı işi için.	230.804,15
Merkez KHGB	44.75.33.00.00-04.4.2.1.000-8-06.01.05.01	15.08.2017	2185	Ardahan İl Özel İdaresine Kilit Parke Zemin Betonlu Yapım işi için.	115.640,00
Merkez KHGB	44.75.32.00.00-06.3.0.04.000-8-06.05.02.03	12.12.2017	3485	2017 Pvc Boru, Vana ve Fitting Malzemeleri Alım İşİ İçin.	194.023,41
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.01	08.09.2017	2385	Merkez Binbaşar ilkokulunun onarım işi ilan işi için	44.250,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.01	11.10.2017	2743	Ardahan Göle İlçesi Yeniköy İlkokulunun Çevre Düzenlemesi işi.	93.220,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.01	26.10.2017	2966	İlimiz Posof ilçesi Halitpaşa yatılı bölge ortaokulu 100 kişilik kapasiteli pansiyon onarım işi için.	97.940,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.01	26.10.2017	2968	İlimiz göle ilçesi Koyunlu köyü ortaokulunun onarım işi için.	53.100,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.01	10.11.2017	3165	Türkiye Odalar Borsalar Merkez 16 Derslikli Ortaokul binası çevre düzenleme işi için.	212.400,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-07.2.1.27.000-8-06.05.07.01	22.11.2017	3298	Merkez Hasköy 3 hekimlik aile sağlık merkezi binası yapım işi için.	74.643,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-07.2.1.59.000-8-06.05.07.01	22.11.2017	3298	Merkez Hasköy 3 hekimlik aile sağlık merkezi binası yapım işi için.	750.000,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-08.2.0.06.000-8-06.05.07.02	11.12.2017	3476	İlimiz Merkez Yalnızçam Uğurludağ Kayak Pisti Yapı işi için.	490.880,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.20.000-8-06.05.07.03	03.10.2017	2679	Göle İlçesi Küçük Altunbulak İlkokulunun 2 Daireli Lojman Binası Kalorifer Tesisatı Yapım işi için.	27.140,00

Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.02.03	07.12.2017	3427	Damal İlçesi Anaokulunun Sirkülasyon Pompası, Cumhurbaşkanı Süleyman DEMİREL Ortaokulu Kazan onarım ve Seyitören Ortaokulunun onarım işi için	51.920,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.02.03	07.12.2017	3428	Merkez Kazım Karabekir YBO Spor Salonu Isıtma işi için.	11.210,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.07.01	01.10.2017	153	Merkez Şehit Halisdemir İmam Hatip Ortaokulunun Doğalgaz Dönüşüm işi için	56.640,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.05.000-8- 06.07.07.01	03.08.2017	2065	Göle İlçesi Eyüp Sabri Çarmlıklı Lisesi Onarım işi için.	348.100,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.39.000-8- 06.07.07.01	03.08.2017	2067	Posof İlçesi Çok Programlı Anadolu Lisesi Pansiyonu Onarım işi için.	330.400,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.05.000-8- 06.07.07.01	04.08.2017	2074	Göle İlçesi Nilüfer Sosyal Bilimler Lisesi Onarı İşİ için.	112.336,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.39.000-8- 06.07.07.01	04.08.2017	2077	Merkez Şehit Er Serkan ŞANLI Mesleki ve Anadolu Lisesi onarım işi için.	35.400,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.39.000-8- 06.05.07.01	04.08.2017	2078	Merkez Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Pansiyon Binası Onarı İşİ için.	212.400,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.05.000-8- 06.07.07.01	16.08.2017	2190	Merkez 15 Temmuz Anadolu Lisesi Pansiyonunun Onarımı işi için.	149.860,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.07.01	08.09.2017	2387	Posof İlçesi Anaokulu Onarım İşİ için.	25.960,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.39.000-8- 06.07.07.01	12.09.2017	2422	Merkez Şehit Er İbrahim Erdoğan Mesleki Teknik ve Anadolu lisesinin onarım işi için.	466.100,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.05.000-8- 06.07.07.01	21.09.2017	2533	Merkez Rekabet Kurumu Fen Lisesi pansiyonun onarı işi için.	87.320,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.07.01	03.10.2017	2677	Çıldır İlçesi Gölebakan Köyü İlkokulunun onarım işi için.	53.690,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.02.03	03.10.2017	2680	Göle İlçesi Tahta Kıran Köyü İlkokulunun onarım işi için.	64.310,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.07.01	03.10.2017	2682	Merkez 23 Şubat İlkokulunun Onarımı ve Çevre Düzenlemesi işi için.	63.130,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.1.2.30.000-8- 06.07.07.01	03.10.2017	2683	Göle İlçesi Ferda Karabacak Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Uygulama Oteli Binası Onarım işi için.	88.500,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.39.000-8- 06.07.07.01	03.10.2017	2684	Çıldır İlçesi Çok Programlı Lisesi Hizmet Binası Spor Salonu Onarım İşİ İçin.	27.730,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.05.000-8- 06.07.07.01	04.10.2017	2692	Merkez Yunus Emre Anadolu Lisesi Pansiyonu onarım işi için.	346.920,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00- 09.2.1.39.000-8- 06.07.07.01	11.10.2017	2742	Merkez Kazım Karabekir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin Doğalgaz dönüşüm işi için.	169.330,00

Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.30.000-8-06.07.07.01	11.10.2017	2745	Merkez Halitpaşa Ortaokulu Lojman ve Spor Salonu onarım işi için	79.650,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.71.000-8-06.07.07.01	26.10.2017	2964	Merkez Özel Eğitim iş uygulama merkez binası onarım işi için.	33.040,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.30.000-8-06.07.07.01	26.10.2017	2965	Merkez Beşiktaş İlkokulunun wc onarım işi için.	15.340,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	26.10.2017	2967	Göle ilçesi Eyüp Sabri Çarmıklı lisesinin çatı onarım işi için.	82.600,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	26.10.2017	2969	Göle İlçesi Kayaltı köyü ilkokulunun fosseptik kuyusu yapım işi için.	35.400,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	26.10.2017	2970	Merkez Dağcı Ayşecan Görkem Oktay ortaokulunun onarım işi için.	7.788,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.14.000-8-06.07.07.01	07.11.2017	3106	Merkez Öğretmenevi Garajına Kapı ve Markiz yapım işi için.	10.620,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	08.11.2017	3135	Merkez 15 Temmuz Anadolu Lisesinin Onarım işi için.	2.006,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	22.11.2017	3301	Göle ilçesi Senemoğlu İlkokulu ve Senemoğlu İlyas Çapan ortaokulunun onarım işi için.	18.800,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.9.02.000-8-06.07.07.01	22.11.2017	3302	Merkez Milli Eğitim Müdürlüğü 10 daireli Lojman binası onarım işi için.	193.081,28
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	22.11.2017	3303	Merkez Yalnızçam Fatih Sultan Mehmet İlkokulu kazan dairesi sirkülasyon pompası değişim işi için.	12.006,50
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.71.000-8-06.07.07.01	22.11.2017	3304	Hanak ilçesi Halk Eğitim binası onarım işi için.	34.220,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	22.11.2017	3305	Hanak ilçesi Anadolu İmam Hatip Lisesi onarım işi için.	53.100,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3422	Merkez 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesinin Merdiven Kapatma işi için.	1.180,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3424	Göle İlçesi Feride Karabacak Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Uygulama Oteli Öğretmenevi onarım işi için.	30.420,40
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3425	Merkez 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesinin Çatı Onarım işi için	2.950,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3429	Göle İlçesi 75.yıl İMKB Yatılı Bölge Ortaokulunun Sirkülasyon Pompalarının değişim işi için.	9.440,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3430	Merkez Şehit Ömer Halis DEMİR İmam Hatip Ortaokuluna Jeneratör kurulum işi için.	2.714,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3431	Merkez TOKİ Mehmet Akif Ersoy Ortaokulunun Çevre Aydınlatma işi için.	1.534,00
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3752	Merkez Mesleki Teknik Anadolu Lisesi pansiyon binası onarım işi için.	19.374,96

Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3753	Merkez Halitpaşa ortaokulu lojman ve spor salonu onarım işi için.	6.305,83
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3754	Göle ilçesi Feride Karabacak mesleki ve teknik Anadolu Lisesi uygulama oteli binası onarım işi.	4.671,57
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3755	Merkez 15 Temmuz Şehitler Anadolu Lisesi pansiyon binası onarım işi için.	29.783,73
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3756	Merkez Rekabet Kurumu Fen Lisesi pansiyon binası onarım işi için.	1.237,30
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.05.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3757	Merkez Yunus Emre Anadolu Lisesi pansiyon binası onarım işi için.	51.619,38
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.1.2.30.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3773	Merkez 23 Şubat İlkokulunun onarım ve çevre düzenleme işi için.	5.610,04
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3804	Posof İlçesi Çok Programlı Anadolu Lisesi Pansiyon Binasının onarım işi için.	59.070,14
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	28.12.2017	3805	Merkez Şehit Er İbrahim ERDOĞAN Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi onarım işi için.	91.845,08
Merkez KHGB	44.75.01.09.00-09.2.1.39.000-8-06.07.07.01	07.12.2017	3426	Merkez Kazım Karabekir Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Spor Salonunun Doğalgaz yapım işi için	98.530,00
ÇILDIR KHGB	44.75.01.09.00-07.4.0.40.000-08-06.07.07.01	04.07.2017	1719	Çıldır toplum sağlığı Merkezi Binası Onarım işi ile Çıldır Kurtkale Sağlık evi onarım işlerinin yaptırılması işi için	96.817,00
ÇILDIR KHGB	44.75.01.09.00-07.4.0.40.000-08-06.07.07.01	08.11.2017	3136	Çıldır Toplum Sağlığı Merkezi Binası Onarım İşİ İle Çıldır Kurtkale Sağlık Evi Onarım işi için	15.390,00
ÇILDIR KHGB	44.75.01.09.00-07.4.0.40.000-08-06.07.07.01	07.12.2017	3421	Çıldır İlçesi Toplum Sağlığı Merkezi kanalizasyon yapım işi için	13.000,00
ÇILDIR KHGB	44.75.01.09.00-07.4.0.40.000-08-06.07.07.01	12.12.2017	3494	Çıldır Hükümet Konağı Onarım işi için	40.000,00
ÇILDIR KHGB	44.75.32.00.00-06.3.0.03.000-08-06.07.07.90	01.11.2017	3053	Çıldır İlçesi Meryem Köyü Pompa Kurtarma 40 KVA Kademe Pompa alım montaj yapım işi için	39.000,00
GÖLE KHGB	44.75.01.09.00-01.3.9.23.000-08-06.05.07.01	24.10.2017	2928	Göle İlçesi Özel İdare Şantiye Hizmet Binası yapım işi için	450.000,00
GÖLE KHGB	44.75.31.00.00-04.5.1.09.000-08-06.05.07.07	22.12.2017	3681	Göle İlçesi 2017 Yılı KÖYDES yedek programda bulunan 11 km 1 Kat Asfalt sathi kaplama işi için	398.000,00
HANAK KHGB	44.75.01.09.00.00-09.1.2.20.000-08-06.05.07.90	16.03.2017	614	Hanak İlçesi 10 Derslikli İmam hatip ortaokulu onarım işi için.	34.898,43
POSOĞ KHGB	44.75.01.09.00-07.3.1.21.000-08-06.05.07.01	19.04.2017	974	Posoğ Sağlık Ocağı 6 dairelik lojman yapım işi için	118.347,46
POSOĞ KHGB	44.75.01.09.00-01.3.9.18.000-08-06.05.07.90	07.04.2017	859	Türkgözü Gümrük Sahası Mobil Araç ve Konteyner Tarama Sistemi X Ray Cihaz Yapım işi için	214.712,80

POSOF KHGB	44.75.01.09.00- 07.2.1.01.000-08- 06.07.07.01	22.11.2017	3297	Türkgözü Gümrük Sahası Mobil Araç ve Konteyner Tarama Sistemi X Ray Cihaz Yapım işi için	15.000,00
POSOF KHGB	44.75.01.09.00- 07.2.1.01.000-08- 06.07.07.03	07.12.2017	3423	Posof İlçesi 6 Daireli Sağlık Lojman Mutfak Dolapları İşinin Yapılması işi için	1.914.29
POSOF KHGB	44.75.32.00.00- 06.3.0.12.000-08- 07.01.05.40	22.12.2017	3657	Posof İlçesi 6 Daireli lojman yapım işine ait malzeme alım işisi için	210.000,00
	Toplam				8,151,540,36

Kamu idaresi cevabında; özetle Bakanlık ve Merkezi idare kuruluşları tarafından, il özel idarelerince gerçekleştirilmek üzere aktarılan yatırım ödeneklerinin, işin aciliyeti, Ardahan ilinin inşaat çalışma sezonunun kısa olması ve ihale süreçlerinde zaman kaybını önlemek amacıyla Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarıldığı ve bundan sonra aktarılacak ödeneklerin de 5355 sayılı Mahalli İdareler Kanunu'nun 18 inci maddesi dikkate alınarak yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İdare tarafından Bakanlık ve Merkezi idare kuruluşları tarafından, il özel idarelerince gerçekleştirilmek üzere aktarılan yatırım ödeneklerinin, işin aciliyeti, Ardahan ilinin inşaat çalışma sezonunun kısa olması ve ihale süreçlerinde zaman kaybını önlemek amacıyla Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarıldığı belirtilmiştir. Ancak, ödeneklerin birliklere aktarılması 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda düzenlenen harcama ve kontrol süreçlerine riayet edilmemesi sonucunu doğurmaktadır. Bakanlıklar ve merkezi idare kuruluşlarının kamu yatırım programında yer alan projelerine ait yatırımları için bütçelerinde ayrılan ödenekler, il özel idarelerine aktarılmakta ve bu ödenekler karşılığı hizmetler de il özel idaresinin tabi olduğu mevzuat kapsamında ihalesi yapılarak gerçekleştirilmektedir. Her iki düzenlemede de yatırım ödeneklerinin tekrar Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılmasına izin veren bir hüküm bulunmamaktadır. Açıklanan nedenlerle bu ödeneklerin mevzuata uygun olarak kullanıldığını söylemek mümkün değildir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği sonraki denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: 5302 Sayılı Kanun' un 6'ncı Maddesi Kapsamındaki Yatırımlar İçin Merkezi İdare Tarafından Aktarılan ve Başka Amaçlarla Kullanılmayacak Olan Ödenek Karşılığı Kaynağın, Ardahan İl Özel İdaresi Tarafından Tahsis Amacı Dışında İl Özel İdaresi Bütçesi Ödenekleri İle Karşılanması Gereken Faaliyetler İçin Kullanılması ve Bu Ödeneklere İlişkin Nakit ile Kısa Vadeli Diğer Yükümlülükler Karşılığı Nakdin Banka Hesaplarında Bulunmaması

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun “İl özel idaresinin görev ve sorumlulukları” başlıklı 6’ncı maddesinin (b) bendine ek fıkrasında;

“(Ek fıkra: 3/7/2005-5393/85 md.; Değişik ikinci fıkra: 24/7/2008-5793/42 md.) Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri il özel idarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilir. Aktarma işlemi ilgili bakanın onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. İş, il özel idaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. İl özel idareleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçesinden ödenek aktarabilir. Bu fıkraya göre, bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları tarafından aktarılacak ödenekler ile gerçekleştirilecek yatırımlar, birinci fıkrada öngörülen görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın bütün il sınırları içinde yapılabilir...”

denilmektedir.

Bu hükme göre, devreden ödenek karşılığı nakdin de devredilmesi, ödeneklerin gönderiliş/tahsis amacı dışında kullanılmaması gereklidir. Bu nedenle Merkezi İdareden ödenek gönderme onayı ile gönderilen ödeneklerin ve dolayısıyla ödenek karşılığı nakdin, başka amaçlarla kullanılması 5302 sayılı Kanuna aykırılık teşkil etmektedir.

Ardahan İl Özel İdaresi 2017 yılı mizanına göre 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı 2017 yılına 48.734.696,85 TL ödenek devretmiştir. (Bu rakam 2016 yılı Gider Kesin Hesabındaki ertesi yıla devreden ödenek tutarı ile denktir.)

Devreden toplam 48.734.696,85 TL ödeneğin 939.292,77 TL tutarındaki kısmı İl Özel İdaresinin kendi kaynaklarıyla yaptığı yıllara sâri yatırımlara ait ödenek tutarı olup, kalan 47.795.404,08 TL Merkezi İdare tarafından 5302 sayılı İl Özel İdare Kanunu'nun 6’ncı maddesi uyarınca gönderilip tahsis edildikleri amaç dışında harcanmaması gereken ödeneklerden ertesi yıla devreden ödenek tutarıdır.

İdarenin devreden ödenekler karşılığında yerine getirmek durumunda olduğu yatırımlar kadar, vergiler, fonlar, sosyal güvenlik kesintileri, emanetler ve teminatlar gibi 1 yıldan kısa vadede ilgili kurum veya kişilere geri ödenmesi gereken yükümlülükleri de bulunmakta olup, bunlar da idare için kısa vadede nakit ihtiyacı yaratmaktadır. Bu yükümlülüklerden bir kısmı

da zaten idareye dolaylı ya da doğrudan yollarla nakden teslim edilmiş olup, yine idarenin nakit olarak muhafaza sorumluluğu taşıdığı değerlerdir. Kesilen vergiler, alınan emanet veya teminatlar gibi. Bu tutarlar bilançonun pasifinde 3 Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar olarak görülmektedir.

Ardahan İl Özel İdaresinin 2017 yılı nakit açığı, mizan, bilanço, bütçe ve kesin hesap bilgilerine göre aşağıda hesabı gösterildiği üzere 8.389.108,03 TL'dir. Bu tutarın 939.292,77 TL tutarındaki kısmı Merkezi İdare tarafından aktarılan ödenekler karşılığında yerine getirilmesi gereken yatırımlar ile ilgili yükümlülükleri, kalan 4.305.863,43 TL tutarındaki kısmı ise kısa vadede yerine getirilmesi gereken diğer yükümlülükleri ile ilgilidir. (İller Bankasından temin edilen kredilere ilişkin ve 300 Banka Kredileri Hesabı ile ilgili taksit tutarları, idarenin Merkezi İdare Vergi Gelirlerinden alacağı payların gönderilmesi esnasında İller Bankasınca kaynağında kesildiğinden, bu tutarlar 3 Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar grubuna ilişkin yükümlülüklerden düşülmüştür.)

Tablo 5: Devreden Ödenek Karşılığı Eksik Nakit Tablosu

Yılı	Finansman Tini	Açıklama	Tutarı (TL)
2017	5	Ödenek Devri (Ertesi yıla devir)	939.292,77
2017	8	Ödenek Devri (Ertesi yıla devir)	47.795.404,08
2017	Toplam	Ödenek Devri (Ertesi yıla devir)	48.734.696,85
2017	8	Devredilen Ödenek (+)	47.795.404,08
2017	8	[3(-)300] Kısa vadeli Borç/ Emanetler (+)	4.305.863,43
2017	8	Kısa Vadede Bulunması Gereken Nakit	52.101.267,51
2017	8	102. Banka Hesabı mevcudu (-)	43.712.159,48
2017	8	Nakit Açığı	8.389.108,03
2017	5	Bütçe ile Verilen Ödenek (+)	31.000.000,00
2017	5	Ek Bütçe	
2017	5	Aktarmalarla Eklenen (+)	1.903.710,54
2017	5	Aktarmalarla Düşülen (-)	1.903.710,54
2016	5	Devreden Ödenek (+) (Önceki Yılda devreden)	736.553,08
2017	5	Toplam Ödenek	31.736.553,08
2017	5	Toplam Harcama	25.126.773,60
2017	5	Gerçekleşen Gelir Tahsilatı (Öz Gelirler)	25.765.057,96
2017		Harcama Fazlası Gelir	638.284,36

Ardahan İl Özel İdaresinin tahsis amacı dışında harcadığı ödenekler karşılığı nakit 2017 yılı öncesinde de mevcut olup, yukarıdaki tabloda gösterilen hesaplama usulüyle eksik nakit tutarı 2013 yılı için 26.244.566,99 TL, 2014 yılı için 34.848.756,47 TL, 2015 yılı için 38.225.386,09, 2016 yılı için 37.723.506,04 TL'dir.

Aynı şekilde idarenin harcamalarına göre öz gelirleri de yetersiz geldiğinden gelir fazlası harcama 2013 yılında 2.321.341,48 TL, 2014 yılında 1.669.424,60 TL ve 2015 yılında 426.702,84 TL ve 2016 yılında 1.468.601,38 TL olarak gerçekleşmiştir.

Hesaplanan rakamlardan da görülebileceği üzere 2013 yılından beri, bir taraftan gelir fazlası harcama (bütçe açığı) artarken diğer taraftan devreden ödenekler ve kısa vadeli diğer yükümlülükler karşılığı eksik nakit tutarı da artış göstermektedir.

Merkezi İdareden belli bir yatırım amacıyla gönderilen ödenekler karşılığı nakdin gönderiliş amacı dışında harcanması sebebiyle İl Özel İdaresi, kendi bütçesine ait olmayan kaynağı kullanmakla bir nevi borç/yükümlülük altına girmiştir.

Bu nedenle 5302 Sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi kapsamında yatırımlar için Merkezi İdare tarafından aktarılan ödenekleri, tahsis amacı dışında, İl Özel İdaresinin kendi bütçesinden karşılanması gereken giderler için kullanmak suretiyle idarenin borç yükümlülüğü altına girmesi yine 5302 sayılı Kanun'un borçlanmaya ilişkin hükümlerine de aykırıdır.

5302 sayılı Kanun'un 6'ncı maddesi kapsamında yatırımlar için Merkezi İdare tarafından aktarılan ve başka amaçlarla kullanılamayacak olan ödenek karşılığı nakdin, tahsis amacı dışında, İl Özel İdaresi bütçesi ödenekleri ile karşılanması gereken faaliyetler için kullanılması ve emanet olarak tutulan diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar karşılığı nakdin idarenin faaliyetleri için harcanması nakit hesapları ile bütçe hesaplarını etkilemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle 5302 Sayılı Kanunu'nun 6 ncı maddesi kapsamındaki yatırımlar için, Merkezi İdare tarafından aktarılan ödeneklerin tahsis amacı doğrultusunda kayıtlarının yapıldığı, ancak nakit sıkıntısı olması ve yıl içerisinde yapılması gereken acil giderlerin karşılanması amacıyla sözkonusu nakitlerin 2013-2014-2015 ve 2016 yıllarında kullanılmış olduğu; nakit açığının, 2018 ve 2019 yılları içerisinde satılacağı düşünülen İl Özel İdaresine ait gayrimenkullerin satış bedellerinden nakit teminine müteakip tahsiş yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'na göre, İl Özel İdarelerine; Bakanlık ve Merkezi İdare kuruluşlarından aktarılan tahsisli ödeneklerin il özel idarelerince tahsis amaçları dışında kullanılması ve kendi giderlerinin finansmanı için kullanması mümkün olmadığı konusunda idare ile mutabakat sağlanmıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Ardahan İlindeki Bazı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Cari Giderlerini, Kendilerine Tahsis Edilen Cari Ödeneklerin İl Özel İdaresine Aktarılması Suretiyle Gerçekleştirilmesi

Bakanlıklar ve diğer Merkezi İdare kuruluşları, Ardahan ilinde görev alanlarına giren hizmetleri sağlamak için ayrılan cari ödeneklerini, yatırım ödenekleri gibi Ardahan İl Özel İdaresine aktararak cari giderlerini gerçekleştirmişlerdir.

Buna göre İl Milli Eğitim Müdürlüğü için, 2016 yılından devreden 2.723,630,32 TL ile 2017 yılında gönderilen 2.450.734,03 TL olmak üzere toplam 5.174.364,35 TL cari ödenekten, 4.458.009,89 TL nin elektrik, telefon, kırtasiye, internet, sigorta gideri, makine teçhizat, bakım ve onarım gideri, yakacak alımı, akaryakıt ve yağ alımı vb. giderler olarak; 112 Acil Çağrı Merkezi için 2016 yılından devreden 2.500.000,00 TL ödenekten, 3.422,00 TL nin müşavirlik gideri olarak; İl Sağlık Müdürlüğü için 2016 yılından devreden 197.376,51 TL ile 2017 yılında gönderilen 96.142,36 TL olmak üzere toplam 293.518,87 TL cari ödenekten 120.605,60 TL nin da malzeme alımı, makine teçhizat, bakım ve onarım gideri, yakacak alımı, akaryakıt ve yağ alımı gibi cari giderler için harcandığı tespit edilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "İl Özel İdaresinin görev ve sorumluluklarını" düzenleyen 6'ncı maddesinin ek fıkrasında; Bakanlıklar ve diğer Merkezi İdare kuruluşlarının; yapım, bakım ve onarım işleri, devlet ve il yolları, içme suyu, sulama suyu, kanalizasyon, enerji nakil hattı, sağlık, eğitim, kültür, turizm, çevre, imar, bayındırlık, iskân, gençlik ve spor gibi hizmetlere ilişkin yatırımlar ile Bakanlıklar ve diğer Merkezi İdare kuruluşlarının görev alanına giren diğer yatırımları, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri İl Özel İdarelerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilecekleri; aktarma işleminin ilgili Bakanın onayıyla yapılacağı ve bu ödeneklerin tahsis amacı dışında kullanılamayacağı; işin, İl Özel İdaresinin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılacağı hükme bağlanmıştır.

Söz konusu maddede açıklandığı üzere, Merkezi İdare kuruluşlarınca Ardahan İl Özel İdaresine yapılacak aktarmalar, sadece ilgili kurumların yatırım hizmetlerinin karşılanması için

yapılacak olup, cari nitelikteki giderler için ödenek aktarılması ve bu giderlerin İl Özel İdaresince gerçekleştirilmesinin mevzuata uygun olmadığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle Merkezi İdare Kuruluşlarınca İdareye yapılan cari nitelikteki giderler için ödenek aktarılması ve bu giderlerin idarece gerçekleştirilmesinin daha sonraki yıllarda mevzuat hükümlerine uygun olarak yerine getirileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak konuyla ilgili olarak İdare ile görüş birliğine varılmış olup, bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 5: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Bilançoda Birlikte Yer Alması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 59 Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360'ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Ardahan İl Özel İdaresi 2017 yılı Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olamayacağından, Ardahan İl Özel İdaresi 2016 yılı Bilançosunda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle İdarenin 2017 mali yılı bilançosunda 590 ve 591 hesaplarının bulunmasının nedeni, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu hesabındaki rakam İl Özel İdaresine bağlı 5 İlçe Özel İdaresinin hesaplarından kaynaklandığı, İlçe Özel İdarelerinden kaynaklanan olumsuz faaliyet sonuç hesabını yıl sonunda dönemsellik ilkesi doğrultusunda ayrı görmesi ve Merkez İl Özel İdaresi bilançosunda 590 Olumlu Faaliyet Hesabının olmasından dolayı her iki hesapta çalıştığı, söz konusu hesabın yıl sonunda konsolide edilmesi gerekirken, e-içişleri muhasebe modülünün yönetmelik hükümlerine göre uyumlu çalışmaması nedeniyle bu iki hesap da çalıştığı ve bu durumun 2018 yılı içerisinde düzeltildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır.

Ancak e-içişleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2017 yılı mali tablolarında 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49 uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 48 inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tek düzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığı'nca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-içişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir. Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtilmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığı'nca yeteri kadar dikkate alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanaan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, "Dağıtım Şirketi" belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile işgal eden tüzel kişiyi ifade eder.

Dağıtım Tesisi ise, 02.01.2014 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği'nin" 4'üncü maddesine göre; iletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımını için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları ifade etmektedir.

Dolayısıyla enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

Dağıtım şirketi ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde karşılaması gerektiği 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin 10'uncu maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre adı geçen Yönetmeliğin 10'uncu Maddesinde; "*Meskûn mahal içinde bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı taleplerinin, bağlantı anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren; Sadece AG (alçak gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 2 (iki) ay, Mevcut AG şebekesinde kapasite artışı veya ilave tesis yapılması gereken durumlarda 4 (dört) ay, Yeni bir dağıtım transformatörü tesisinde güç artışı yapılması gereken durumlarda 4 (dört) ay, Yeni bir dağıtım transformatörü veya dağıtım merkezi yapılması gereken durumlarda 6 (altı) ay, Sadece OG (orta gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 4 (dört) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km 'ye kadar OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 6 (altı) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km 'den daha uzun OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 18 (on sekiz) ay içinde karşılanması esastır. Meskûn mahal dışında bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı talepleri kullanıcının bağlantı başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde karşılanır.*"

denilmiştir.

Enerji dağıtımını ile ilgili "meskûn mahal" ifadesi ise Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem

Kullanım Yönetmeliği'nin "Tanımlar ve Kısaltmalar" başlıklı 3. maddesinde; “*Meskûn mahal: 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde belirtilen “yerleşme alanı” ve “belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı” ile mera, yaylak (yayla) ve kışlakların ilgili mevzuata göre geçici yerleşime açılan kısımlarını,ifade eder.”* şeklinde tanımlanmıştır.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin (Değişik: RG-1/6/2017-30083) 10/A maddesinin 4-c fıkrasında; “*...bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir.*” Denildiğinden, dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olan dağıtım tesis giderleri bazı durumlarda dağıtım sistemine bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanabilmektedir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliğinin yukarıda bahsedilen 21 inci maddesinde;

“MADDE 21 – (1) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.

(2) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Başvuru sahibinin gerekli dağıtım şebekesinin yapımını üstlenmeyi tercih etmesi durumunda; dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Bu durumda söz konusu dağıtım tesisinin projesinin hazırlanması başvuru sahibinin sorumluluğunda olup, projenin hazırlanabilmesine ilişkin etüt için gerekli olan tüm bilgiler dağıtım şirketi tarafından sağlanır. Finansman yönteminde ise dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında tesis edilecek dağıtım varlıklarının maliyetinin finanse edilmesine

ilişkin koşullarının yer aldığı bir sözleşme imzalanır. Bu yöntemde proje hazırlama sorumluluğu dağıtım şirketine aittir.

.....”

Denilerek hangi durumlarda başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin tesisler için yeni yatırımları finanse edebileceği ve dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesinin imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

Adı geçen yönetmeliğin 21’inci maddesinin 3 numaralı fıkrasında ise;

(3) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhabata ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kullanım haklarının, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar TEDAŞ adına temin edilememiş olması halinde ise ödeme, bu hakların tamamının TEDAŞ adına temin edildiği yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.”

Denilmek suretiyle dağıtım şirketinin, başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelini en fazla 12 eşit taksitle geri ödemesi gerektiği hususunu hükme bağlamıştır.

Öte yandan ilgili Yönetmeliğin 21’inci maddesinin 5 numaralı fıkrasında; *“Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.”*

denilmiştir.

Ardahan İl Özel İdaresi tarafından yapımı gerçekleştirilen Çıldır İlçesi Karabeyi Köyü ve Göle İlçesi Küçükaltunbulak Köyleri ile Merkez Köprücük Köyü Enerji Nakil Hattı ve Göle

Budaklı Köyü Yayla İçme suyu Enerji nakil hattı için gerekli olan trafo kurulum giderlerinin yukarıda açıklanan mevzuat hükümleri doğrultusunda Ardahan İl Özel İdaresince karşılandığı ve bu kapsamda 2017 fiyatlarıyla İdare bütçesinden sırasıyla Katma Değer Vergisi dâhil 365.800,00 TL ve 224.200,00 TL bedel ödendiği görülmektedir.

Ancak ilgili kamu binasının hizmete açılmasının gecikmemesi amacıyla Ardahan İl Özel İdaresince karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderinin ilgili enerji dağıtım şirketinden (Aras Elektrik Dağıtım A.Ş.) yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince kanuni faizleri ile birlikte geri alınması gerekmektedir. Bununla beraber elektrik bağlantı talep yazılarının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu meyanda dağıtım şirketine gerekli tesisi yapabilmesi için zaman tanınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle Aras Elektrik Dağıtım A.Ş. 04.05.2018 Tarih ve 2103 sayılı yazı ile söz konusu tesis giderlerinin belirtilen mevzuat hükümleri gereğince kanuni faizleri ile birlikte geri ödemesinin talep edilmiş olduğu, sonraki yıllarda işin yapımı enerji dağıtım şirketinden talep edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak enerji müsaadesi alınabilmesi için, Ardahan İl Özel İdaresi bütçesinden karşılanan dağıtım tesis giderlerinin, elektrik dağıtım şirketinden talep edilmesi ile ilgili olarak idare ile mutabakata varılmış olup, bulgu konusu tespit takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: İç Denetçi Kadrosu İhdas Edilmesine Rağmen İç Denetçi Atanmadığından İç Denetimin Yapılamaması

10.12.2003 tarihli 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na dayanılarak İç Denetim ve Koordinasyon Kurulu tarafından hazırlanan "İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Değişikliği" 24.12.2012 tarihli Bakanlar Kurulu toplantısında kabul edilmiş ve 7 Şubat 2013 tarih ve 28552 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu son değişiklikleri de içeren "İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in, "İç denetçinin nitelikleri" başlıklı 19' uncu maddesinde; İç Denetçinin sahip olması gereken nitelikler açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Yine ekli listede tahsis edildikleri mahalli idareler ile sınıfları, dereceleri ve adetleri gösterilen İç Denetçi kadrolarının ihdası; İç Denetim Koordinasyon Kurulunun Kararı ve İçişleri Bakanlığının 17.4.2013 tarih ve 11854 sayılı yazısı üzerine, 22.12.2005 tarih ve 5436 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 6.5.2013 tarihinde

kararlaştırılmıştır. Bu Karara göre kurumun görevleri, kaynakları, personel sayısı ve denetim ihtiyacı göz önünde bulundurularak Ardahan İl Özel İdaresi için ekli listede öngörülen İç Denetçi sayısı 3'tür.

Tüm bu yasal hükümlere rağmen toplam 3 adet İç Denetçi kadrosuna atama yapılmayarak kurum için mali kontrolün önemli bir ayağının eksik kaldığı ve bunun sonucunda da idarenin önemli kontrol zayıflıklarını tespit ve zamanında tedbir almakta yetersiz kalabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle İç Denetçi istihdam etmek üzere valilik makamınca çalışmaların başlatıldığı, konunun İl Genel Meclisinde görüşülerek karar alındığını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak etkin bir iç kontrol ortamının oluşturulabilmesi ve kanunen verilen görevlerin yerine getirilebilmesi için; İç Denetim Biriminin kurularak, İç Denetçi atanması konusunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Alınan Teminat Mektuplarının Teminat Mektupları Hesabında Gereksiz Yere Bekletilerek İlgilisine veya İlgili Bankaya İade Edilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 395'inci maddesinde 910 Teminat Mektupları Hesabı'nın muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi ve garantiye ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in 396'ncı maddenin (1)/a fıkrasında ise; "*Teminat olarak alınan değerlerin muhasebe biriminde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimince takip edilir ve her mali yılsonunda teminata ilişkin belgeler hakkında ilgili birimden yeni bilgi alınır ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgeler ilgisine veya ilgili bankaya iade edilir ya da ertesi mali yıla devredilir.*" denildikten sonra söz konusu banka teminat mektuplarının paraya çevrilmeyi gerektiren haller dışında teminat konusu iş devam ettiği sürece muhafaza edileceği hususu hüküm altına alınmıştır.

Aynı fıkranın devamında; "Banka teminat mektupları, müteahhit veya müşterinin sözleşme yapmaya yanaşmaması ya da sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine

getirmemesi gibi ilgili mevzuatında belirtilen hallerin muhasebe birimine bildirilmesinden sonra paraya çevrilebilir. Banka teminat mektupları yukarıda belirtilen paraya çevrilme hallerinin dışında, teminat konusu iş devam ettiği sürece muhafaza edilir.

Yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir." denilmek suretiyle teminat mektuplarının teminat konusu işin devamı süresince muhafaza edileceği ve teminat mektuplarını muhafaza yükümlülüğünün hangi şartlarda sonuçlanacağı açıklanarak teminat mektuplarının gereksiz yere hesapta bekletilmemesi sağlanmak istenmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 15 sıra numaralı Genel Tebliği'nde ise; saymanlık kayıtlarında yer alan ve sürekli devredilerek gelen eski yıllara ait teminatların kayıtlardan nasıl çıkarılacağı hususundaki tereddütler ile ilgili olarak "II- Eski Yıllara Ait Banka Teminat Mektupları ve İpotek Senetlerinin Tasfiyesi Hakkında Yapılacak İşlemler" başlığı altında bu nitelikteki teminat mektupları ile ilgili olarak yapılacak işlemler açıklanmıştır

Ancak Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin söz konusu hükümlerine rağmen Ardahan İl Özel İdaresi'nde; alınan teminat mektuplarına ait işlerin mevzuatındaki sürelerle göre sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı muhasebe birimi tarafından mali yılsonlarında takip edilmediğinden yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları bankasına iade edilmemiştir. 2017 yılı sonu itibarıyla 910 Teminat Mektupları hesabında kayıtlı olan toplam 5.649.554,67 TL tutarındaki teminat mektuplarından 2.084.647,50 TL si, süresi geçtiği halde gereksiz yere bekletilerek ilgisine veya ilgili bankaya iade edilmemiştir. Bu nedenle teminat mektuplarından hükümsüz kalmış olup, muhafaza gereği de bulunmayanların Ardahan İl Özel İdaresi hesaplarında halen kayıtlı olması, bunların sayımı, muhafazası ve muhasebesi idare üzerinde gereksiz bir külfet doğurmasına neden olmakta ve mali tablolar 910 Teminat Mektupları Hesabı ve 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı ile ilgili doğru bilgi üretmemektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle yapım işinin kesin kabulünün yapıldığı ya da mal teslim edildiği halde yüklenicinin, istememesi nedeniyle, süreli veya süresiz eski tarihli teminat mektupları muhafaza edildiği, 21/11/2016 tarih ve 4980 sayılı yazıyla ilgili Kurum ve Birimlere yazılarak, Teminat Mektuplarının iade edilmesi istenildiği ve mevzuatı uyarınca süreli ve süresiz eski tarihli teminat mektupları kısmen de olsa iade edildiği, çalışmalara devam edildiği ve eski tarihli süreli ve süresiz teminat mektuplarının “II- Eski Yıllara Ait Banka Teminat Mektupları ve İpotek Senetlerinin Tasfiyesi Hakkında Yapılacak İşlemler” başlıklı mevzuat uyarınca iade edileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak kamu idaresince verilen cevapta; söz konusu hususlarda gerekli işlemlerin yapılmaya başlanıldığı bildirilmiş olmakla birlikte, 910 nolu Teminat Mektupları Hesabında 2017 yılı mali tabloları için hatalı durum devam etmektedir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ 2017 YILI BİLANÇOSU

AKTİF		PASİF	
1 DÖNEN VARLIKLAR	46.129.212,02	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	4.305.863,43
10 HAZIR DEĞERLER	43.713.365,94	32 FAALİYET BORÇLARI	93.214,49
102 BANKA HS.	43.712.159,48	320 BÜTÇE EMANETLERİ HS.	93.214,49
105 DÖVİZ HS	1.206,46		
12 FAALİYET ALACAKLARI	751.256,56	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.135.831,87
121 GELİR. TAK. ALACAKLAR HS.	751.256,56	330 ALINAN DEP. VE TEM. HS.	591.290,73
13 KURUM ALACAKLARI	600.000,00	333 EMANETLER HS.	2.544.541,14
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HS.	600.000,00	36 ÖDENECEK DİĞER	1.076.817,07
14 DİĞER ALACAKLAR	256.696,39	YÜKÜMLÜLÜKLER	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HS.	256.696,39	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HS.	439.870,44
15 STOKLAR	714.004,67	361 ÖDENECEK SOS. GÜV. KES. HS.	402.222,51
150 İLK MADDE VE MALZEME HS.	714.004,67	362 FON. DİĞ. KAMU AD. TAH. HS.	234.724,12
16 ÖN ÖDEMELER	93.888,46	4 UZUN VADELİ YAB. KAYNAKLAR	17.575.266,62
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HS.	93.888,46	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	12.287.743,81
2 DURAN VARLIKLAR	104.475.297,72	400 BANKA KREDİLERİ HS.	12.287.743,81
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	1.986.894,24	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	5.287.522,81
240 MALİ KUR. YAT. SER. HS.	1.752.009,46	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HS	5.287.522,81
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	234.884,78	5 ÖZ KAYNAKLAR	128.723.379,69
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	102.488.403,48	50 NET DEĞER	58.190.684,79
250 ARAZİ VE ARSALAR HS.	5.638.162,85	500 NET DEĞER HS.	58.190.684,79
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZ. HS.	23.767.497,60	57 GEÇMİŞ YIL. OLUMLU FAAL. SON.	237.809.426,90
252 BİNALAR HS.	46.190.347,75	570 GEÇMİŞ YIL. OLUMLU FAAL. SON. HS.	237.809.426,90
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HS.	14.605.534,91	58 GEÇ. YIL. OLUMSUZ FAAL. SONUÇ.	-175.526.728,16
254 TAŞITLAR HS.	11.941.123,07	580 GEÇ. YIL. OLUMSUZ FAAL. SON. HS.	-175.526.728,16
255 DEMİRBAŞLAR HS.	1.230.309,21	(-)	
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HS. (-)	-5.361.950,32	59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	8.249.996,16
258 YAPILMAKTA OLAN YAT. HS.	4.477.378,41	590 DÖNEM OLUMLU FAAL. SON. HS.	13.836.029,60
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	591 DÖNEM OLUMSUZ FAAL. SON. HS. (-)	-5.586.033,44
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HS	3.590.228,75		
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HS(-)	-3.590.228,75		
AKTİF TOPLAMI	150.604.509,74	PASİF TOPLAMI	150.604.509,74

ARDAHAN İL ÖZEL İDARESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2015	2016	2017
	Kod.1		TL	TL	TL
630	1	Personel Giderleri	10.894.773,88	14.982.826,18	12.967.959,14
630	2	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.350.383,79	1.316.278,90	2.457.848,09
630	3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	12.291.231,14	12.510.738,11	19.999.032,72
630	4	Faiz Giderleri	0,00	0,00	553.416,18
630	5	Cari Transferler	685.287,00	828.541,50	1.003.708,00
630	7	Sermaye Transferleri	4.346.400,25	4.647.242,10	1.584.228,25
630	13	Amortisman Giderleri	4.310.609,11	829.587,67	5.038.435,63
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	5.973.316,04	2.909.810,32	3.647.519,93
630	15	Karşılık Giderleri	0,00	0,00	1.120.333,30
630	25	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	151.909.066,52	16.012.999,96
GİDERLER TOPLAMI			39.852.001,21	189.934.091,30	64.385.481,20

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ	2015	2016	2017
	Kod.1		TL	TL	TL
600	1	Vergi Gelirleri	0,00	3.055,97	75.113,04
600	3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	343.913,48	550.102,57	429.767,10
600	4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	54.882.582,55	31.709.052,58	46.079.312,72
600	5	Diğer Gelirler	20.650.639,08	21.664.238,41	25.400.074,05
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	559.853,28	34.935,60	14.010,45
GELİRLER TOPLAMI			76.436.988,39	53.961.385,13	72.635.477,36
FAALİYET SONUCU					8.249.996,16